

קומוניסטים וציונים

הישיבה ביצע האורחים המכובדים של הוועידה, שהוגדרו רשמית כ-אמנינט פרוסנס" (אנשים בולטים), הבליטה את המרחק בין שתי המישלחות מישראל. מארגני-הוועידה, שקבעו את

להצטרף העמים יש עניין למנוע רגע זה, או לפחות לדחות אותו, מתוך תיקווה שמחר יתאפשר הפיתרון שאינו אפשרי כיום.

הוועידה באה לשרת מטרה זו. היא שימשה פרום לערפאת ולמנהיגות המתונה של אש"ף, זו הרוגלת בפיתרון מדיני. היא באה להפגין לעיני מיליוני הפלסטינים כי פיתרון כזה אפשרי, וכי 150 מדינות תומכות בו.

מטרה מישנית אחרת היתה להפגין את קיומו של מהנהיה-השלום הישראלי. מקומה של ישראל באולם נותר ריק, אך הישראלים בלטו בכל הפרזומים של הוועידה.

ניתן היה לנצל את הוועידה כדי להפכה כימה לדרשיה הפגנתית בין ישראלים ופלסטינים. כפי שהרגשנו שוב ושוב, הדבר חיוני להגברת כוחם של כוחות-השלום הישראליים. אולם מטרה זו הושגה רק בחלקה. היתה ההפגנה הגדולה של יאסר ערפאת עצמו כלפינו — פנייתו הגלויה אלינו בנאום, ופגישתו עימנו לאחר מכן — והיו שיחות שקטות מאחרי הקלעים. אך לא היה מגע יומיומי הרק ורוץ, בגלל הסיבות שכבר עמרת עליהן. פארוק קדומי, ראשי-משלחת אש"ף, המבקש להביא להתפייסות אש"ף-סוריה, לא היה מעוניין בכך.

היה מובן מראש כי הוועידה לא תביא לצעדים פוליטיים מעשיים, מפני שמיסגרת הא"ם אינה מיועדת לכך. זהו פרלמנט עולמי, לא ממשלה עולמית. הוא יכול לפעול רק כאשר יש תמימות-דעים. התנגדותה המוחלטת של העצמה מס' 1 בעולם — ארצות-הברית — לפיתרון-שלום של הכעיה הפלסטינית מונעת כל פעולה. אך ארצות-הברית משלמת עבור הישג זה בכיורדה הגמור בשאלה זו. אפשר ללעוג לאויב-שמום, לביורוקרטיה הכבדה שלו, לנזהל המסורבל של דיוניו, להוסרה-הגמישות שלו. אין זה מכשיר יעיל לפיתרון בעיות ממשיות, כאשר גורם עולמי חשוב מתנגד לכך. אך אין לו תחליף במקום-מיסגש עולמי, וכמקום להצגת הקונסנזוס העולמי.

ביסמיללה, להשמיד!

הי בועידה שלושה סוגים של נאומים. הסוג הראשון: נאומים קיצוניים בתוכנם ובסיגנונם. הסוג השני: נאומים קיצוניים בסיגנונם, אך מתונים בתוכנם. הסוג השלישי: נאומים מתונים הן בתוכנם, הן בסיגנונם. הנאום הבולט ביותר מן הסוג הראשון היה של "הוד מעלתו, הר"ר עלי-אכבאר ולאיטי, שרי-החוז של הקהילה האיסלאמית של איראן". שנפתח במילים: "ביסמיללה אל-רחמן אל-רחימ", ובציטוט ארוך מן הקוראן.

השר האיראני נראה כחבר צעיר של גוש-אמונים, אחיו של "הרב" מאיר כהנא. הוא גם דיבר כמורה.

הצירים הקשינו מבלי לענות פנים, כנאה לדיפלומטים מנוסים. הם ידעו, כמובן, כי לפי פירסומים בינלאומיים רבים, הקהילה האיראנית היא אחת הלקוחות הטובים ביותר של נשק ישראלי, והם ידעו כי הם מקשיבים לנאום מטורף.

כדי לעמוד על הסיגנון, די להזכיר פסוק אחד: "יש המאמינים כי הטרגדיה של אושוויץ היתה תוצאה של קנזיה משותפת של הציונות והפאשיזם. כדי להצדיק את ההשתלטות על פלסטין".

לפני שנים, ערב המהפכה של חומיני, דיברתי בפאריס עם עיתונאי מצרי. הוא אחר לפגישה, ואני המתנתי לו במישרון. כשהופיע, היה כולו מזועזע. הוא נא ישר מראיון שערך עם האיית-אללה חומיני. "מהרו לעשות שלום עם ערפאת!" היו מילותיו הראשונות, כשנכנס לחדרו. "אנשי אש"ף הם אנשים נורמליים, אללה ירחם עליכם אם הם יפלו, ואתם תעמדו מול אנשים כמו חומיני! האיש מטורף!" עכשיו ישבנו ושמענו נאום ארוך ומנומק, בתרגום אנגלי נקי (האיש דיבר פרסית), שפירט את הגישה הזאת.

הנה כמה דוגמות:

● "המישטר השתלטני הציוני הוא צאצא הקנזיה המשותפת של (שתי) המעצמות העולמיות... זהו צער ראשון להגשמת החלום של מדינה יהודית מן הנילוס עד הפרת... הצהרת בלפור היתה השלב הראשון בכיצוע מזימה בלתי-אנושית..."

● "הקמת מדינה פלסטינית עצמאית-כביכול בגדה המערבית וברצועת-עזה, שתהיה תחת שילטון המוחלט של מישטר-הכיבוש באל-קודס" (ירושלים) היא "מזימה לא פחות מסוכנת מאשר הכיבוש הישראלי עצמו".

● "אנו מאמינים בתוקף כי אין פיתרון לבעייה הפלסטינית מלבד שיחרור כל השטחים הכבושים (בכל הארץ)".

● "אנו דוחים כל צורה של משאומתן עם המישטר הציוני ומגנים כל פיתרון של פשרה וכניעה. אנו מדגישים את המאבק המזוין נגד הציונות... ההבדלה בין אגף מתקדם ואגף ריאקציוני של הציונות היא תרמית..."

● "האימפריאליזם האמריקאי ומישטר-הכיבוש באל-קודס חורשים מזימות רבות וארירות... כדי לכפות פשרה ומשאומתן במקום המאבק המזוין..."

וכן הלאה וכן הלאה. המסר היה ברור וחד-משמעי: יש להשמיד את ישראל. כל פשרה היא בגידה. בתום נאום הודיע האיראני כי רק סיבה אחת מונעת מארצו לצאת למלחמת-חורמה בישראל: המלחמה שנכתה עליה על-ידי עיראק. לכן, אמר, יש לחסל את סדאם חוסיין, שליט עיראק, ואז תיפתר הבעייה הפלסטינית ממש מאלה.

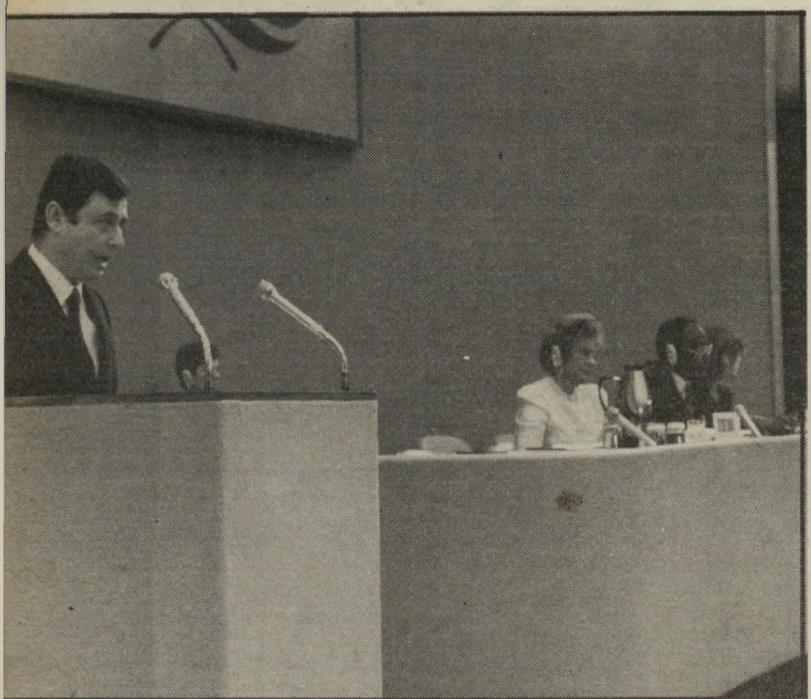
(העיראקי קפץ מייד ממקומו וניצל את זכות-השובה. הוא תקף כועס את איראן.) ברוח רומה לזו של האיראני ניבא גם הנציג הלובי, ואולי עוד שניים-שלושה נואמים שלא שמעת, הם היו מיעוט מבוטל בוועידה — אך הם הציגו את האלטרנטיבה.

אם לא תהיה פשרה, יבוא יומם.

"גם במחנה הציוני..."

יה צורך לשמוע את דבריו של האיראני, כדי לעמוד על ההבדל העצום שבין גישה זו ובין הקו ההרשימי של אש"ף.

סדר-הישיבה מראש. הושיבו את שני המוזמנים הציוניים, אורי אבנרי (ראשון מימין) ומתי פלד (מאחוריו), במרחק-מה משני המוזמנים מרק"ח, תופיק טובי (רביעי מימין בשורה הראשונה) ופלציה לנגר (לידו). בוועידה התגלו בין שתי המישלחות מחלוקות עמוקות.

קול סורי עבד-אל-חלים ח'דאם, שר-החוץ הסורי, נכנס לוועידה כמנצח והבליט גם בהתנהגותו שסוריה היא כיום המדינה הקובעת במרחב. אולם הוא הפתיע את באי-הוועידה בתוכן המתון של נאומו, שהסווה בסיגנון דיבור חריף מאוד.

קול ישראלי האלוף (מיל) מתי פלד, שנאמו לוה במחיאות-כפיים סוערות, מתח לא רק ביקורת על ממשלות ארצות-הברית וישראל, אלא גם על אש"ף. פארוק קדומי נכנס לאולם והקשיב לדבריו, אך לא במושב הקבוע שלו.

נאום של פארוק קדומי הפתיע, מפני שקדומי עצמו אינו נמנה עם הצמרת המתונה של אש"ף. הוא קרוב יותר לסוריה. אך הוא קרא נאום ענייני, שקט, בלי התקפות פרועות, ובו ציטט שורה ארוכה של מיסמכים בינלאומיים והחלטות של אש"ף, כדי להוכיח כי אש"ף מוכן מזה זמן ניכר להקמת מדינה פלסטינית על פי גבולות 1967, תוך הכרה בזכות ישראל להתקיים בגבולות מוכרים ובטוחים. בוועדה הסגורה, שעמלה בסודייסודות על הכנת ההחלטות הפוסיות של הוועידה, היו אנשיו של קדומי הלוחמים העיקביים ביותר לניסוח המתון שהתקבל, מול הנסיונות של המדינות הערביות לקבל נוסח קיצוני יותר.